

Tweede open brief aan het Gilde voor schalig wereldverbeteren: Gilde van Verlangen

Lieve Gilde-belangstellenden,

Zoals het in de uitnodiging stond verwoord, was het de bedoeling om in drie aanloopbijeenkomsten in september verkennende dialogen te voeren richting een op te richten Gilde voor schalig wereldverbeteren. Op 8 november zouden we - dan ook met Cees - verder 'dialogen' over de rode draad uit de aanloopbijeenkomsten. Als verbindende schakel tussen de drie bijeenkomsten was ik de vanzelfsprekende trekker van die rode draad. Even vanzelfsprekend had ik dat ook zo opgeschreven in de uitnodiging, omdat het rode draden trekken in mijn vorige leven als dienstbare adviseur zo'n beetje mijn corebusiness was. Maar nu was alles anders, zo bleek al snel na de laatste aanloopbijeenkomst. Ik was in een soort van verwarde staat. Voor iedere essentiële uitspraak van wat het Gilde wel of niet moest worden, klonk ook steeds het tegendeel, zo hoorde ik later bij beluistering van de opnamen van de bijeenkomsten (over wel of niet werken met verhalen, wel of niet werken met dialoog, of we het wel of niet eens kunnen worden over wat beter is voor de wereld, enz). Er ontstond een redelijke mate van common sense over dat het Gilde aan de slag moest met en in 'het lege midden'. Dat gebeurde in de derde bijeenkomst, maar die insteek viel ook wel her en der een keer te beluisteren in de andere bijeenkomsten.

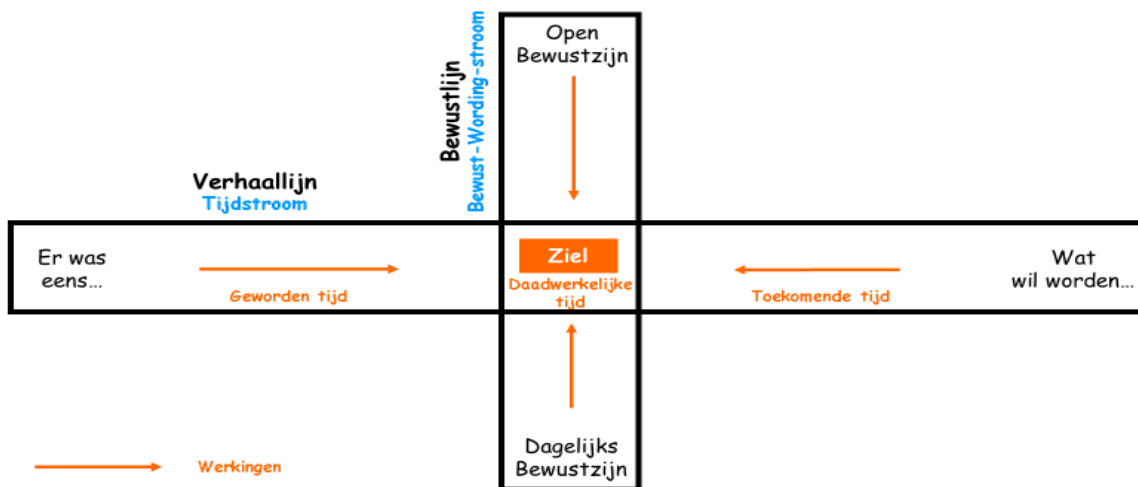
Wat voor mij aan het wringen sloeg, zo realiseerde me toen ik poogde om mijn verwarde toestand te ontknopen, was dat het midden bij mij helemaal niet leeg is. Het is gevuld met de inhoud van *Over Hoop*, van *Zieldialoog*, met het *vizier* als bril en met spelende *vraagstukken* als basismateriaal om schalig wereldverbeterend mee aan de slag te gaan. Daar is het – behalve in mijn inleiding - niet over gegaan in de bijeenkomsten. En toen in de derde bijeenkomst, helemaal aan het eind, de vraag werd gesteld 'Hoe kijk jij zelf aan tegen de ziel van het Gilde, want je biedt ons wel een podium om te zeggen wat wij vinden, maar het is ook belangrijk wat jij vindt, als initiatiefnemer', was mijn antwoord dat mijn verlangen verwerkt zat in de voorbereiding: in de open brief *Zieldialoog* en in de manier waarop ik de aanloopbijeenkomsten had ingericht. Was die hele voorbereiding nou opgegaan in het lege midden? Ik besloot opnieuw een open brief te schrijven om de rode draad uit de knoop te halen en mijn Gilde van verlaten te expliciteren, mede tegen de achtergrond van de uitkomsten van de aanloopbijeenkomsten.

Een tussenversie van deze brief besprekend met Cees, kwamen we voor de voorbereiding van 8 november op het plan jullie te vragen om een eigen open brief(je) te schrijven over jouw verlaten richting Gilde en over wat bij je resoneert uit mijn brief (voor de praktische ins en outs hiervan: zie de uitnodiging in de mail waar deze brief als bijlage aanhangt).

Het Gilde in het vizier

De voor de zomervakantie verzonden uitnodigingsmail voor de aanloopbijeenkomsten richting Gilde, bevatte als bijlage mijn eerste open brief aan het Gilde, getiteld *Zieldialoog*. De inhoud daarvan beschrijft de voorgeschiedenis en de - wat mij betreft - geestelijke basis voor het Gilde. Daarvan volgt nu een verkorte versie, met wat voortschrijdende inzichten.

Zoals inmiddels wel bekend, heb ik een soort van ‘oogafwijking’: ik bekijk de werkelijkheid – en opdoemende vraagstukken daarbinnen – met het vizier:

Als ik met dat vizier naar het ‘vraagstuk Gilde’ kijk, dan zijn er al een paar cruciale momenten in de geworden tijd te onderkennen waarmee een kleine voorgeschiedenis zich laat vertellen.

Er was eens....

Het Gilde voor schalig wereldverbeteren komt rechtstreeks voort uit ons boek *Over Hoop* dat over transformatie gaat. Al vrij snel in het boekproces kwamen Cees en ik samen tot de ontdekking dat wat wij bedoelen met transformatie, ook heel goed ‘schalig wereldverbeteren’ genoemd zou kunnen worden. Transformatie is wat abstracter en geeft minder richting. Wat mij betreft is de oerbron van het verhaal het inzicht dat transformatie schalig wereldverbeteren is. Het idee voor het Gilde ontstond aan het eind van het boek – heel wat maanden later in het boekproces - als hoopvol middel om elementen uit het verhaal dat het boek vertelt, in de werkelijkheid te laten ontkiemen en samen in Gildeverband door te ontwikkelen. Dat is voor mij de Gilde-intentie en -essentie.

Het verhaal van Over Hoop en verder richting Gilde

Op het overstijgende niveau van ‘de wereld en omstreken’ vertelt *Over Hoop* het verhaal van de mensheidsontwikkeling. ‘Denk Groots, denk mensheidsontwikkeling’, dat is wat Cees letterlijk zegt op een van zijn vertel-cd’s en wat wonderlijk genoeg in mijn bewustzijn ook gebeurde als ik naar die Cd’s luisterde.

Die mensheidsontwikkeling stoot in onze huidige tijd in de vaart der volkeren door naar een verandering van tijdperk. Toen ik het begrip ‘verandering van tijdperk’ op mijn pad geworpen kreeg (pakweg 2012), kreeg ik ook oog voor het fenomeen dat die verandering van tijdperk nu ook daadwerkelijk aan het gebeuren is. En dat we daar een bijdrage aan kunnen leveren: we kunnen van betekenis zijn in een wending ten goede of ten kwade. De afslag is verbonden met keuzes die we als tijdgenoten met elkaar maken, of die we niet maken, maar ook dan doen ze mee aan de werkelijkheid.

In *Over Hoop* heeft Cees het over een mogelijke wending van egocratie (het ego gaat zijn goddeloze gang) naar noöcratie; een bewuste samen-leving. In de noöcratie gaat het zowel om

bewustzijnsontwikkeling *in* mensen, als ook *tussen* mensen: om samenlevensontwikkeling, gemeenschapsvorming, een nieuwe fase in de mensheidsontwikkeling nadat 'tot nu toe alles in de mensheidsontwikkeling gericht is geweest op het in verschijning treden van de enkele mens'. (Ik kan deze in *Over Hoop* een paar keer geciteerde zin van Erich Neuman inmiddels dromen).

Ik krijg zelf steeds meer oog voor het feit dat bewustzijnsontwikkeling in stroomversnelling aan het gebeuren is. Je ziet het in de bewegingen rondom klimaatsverandering, ik zie het ook duidelijk in de informatiebronnen die ik over bewustzijnsontwikkeling bijhoudt (boeken, filmpjes op YouTube, nieuwsbrieven als New Story Hub) en ik zie het aan jongeren die in een mum van tijd bewustzijnsstappen zetten waar ik 20 jaar over gedaan heb. Je ziet het ook als je het huidige tempo afzet tegen het tempo van bewustzijnsontwikkeling waar de generatie van onze ouders en grootouders aan onderhevig was. Versnelling, verbreding, verheffing, het is allemaal aan de tijd nu.

Wat mij betreft wordt het Gilde in die stroom van betekenis. Het begrip 'stream of consciousness' plopte ergens in de voorbereiding op de aanloopbijeenkomsten in mijn hoofd op. Het kwam uit een ver verleden: de literatuurles op de middelbare school. Virginia Woolf was een boegbeeld van die stroming. 'Arrange whatever pieces come your way', is een uitspraak van haar en is te lezen op een poster in mijn werkruimte. Toen ik die poster tegenkwam tijdens een van onze vele Engeland-reizen, was die uitspraak een feest van herkenning: dat is hoe mijn boeken zijn ontstaan, hoe mijn mens- en wereldbeeld is ontstaan, het is mijn werkwijze, het is hoe creativiteit bij mij werkt en het is ook hoe deze brief is zich heeft ontwikkeld. En ik kan me ook niet aan de indruk onttrekken dat Cees' verhaal op een zelfde wijze tot hem is gekomen. Zou het voor iedereen zo werken? Komen we zo op verhaal?

Het fenomeen hoop speelt in mijn kijkwijze een uitgesproken rol. Ik heb sinds *Over Hoop* uit is gekomen vaker gemerkt dat hoop voor veel mensen/lezers een veel minder aansprekend begrip is. Misschien is het mijn melancholische aard die mij naar dit begrip toetrok. Cees Legde het begrip in *De strategie van de hoop* zo uit dat ik werd uitgedaagd om met zijn (Blochiaanse) uitleg van hoop aan de slag te gaan. Die hoop is een actieve zingever die ons in verbinding kan brengen met een toekomst die ook mogelijk is. Een toekomst die er al is, die in de lucht hangt en waarmee je verbinding kunt maken via het open bewustzijn. Tegelijk zijn er ook tegenkrachten die – vooral als je even niet oplet – minstens zo krachtig op de werkelijkheid inwerken (evenals op mijn melancholieke aard trouwens). Waar het om gaat is dat het verhaal zich ontwikkelt in een polair krachtenveld. Hoe daarin wendingen ten goede te bewerkstelligen? Met hoop. In de zin van het vaste vertrouwen dat wendingen ten goede mogelijk zijn. En de uitleg van hoop loopt verder via bewustzijnsontwikkeling. Die brengt 'das Objectiv Mögliche' – wat er al is maar nog om de hoek van het bewustzijn staat - op het netvlies en in het hart. Dat brengt ons bewust dicht bij het verlangen en dat brengt ons op haar beurt bij 'wat wil worden'.

Wat wil worden....

Het voorgaande is voor mij het fundament waarop het Gilde verderbouwt. Dat fundament maakte deel uit van de aanloopbijeenkomsten en op het terrein van dat 'verderbouwen' hebben we eerste, verkennende stappen gezet: elkaar verkend in Gilde-verband en het Gilde-verband verkend in elkaar.

De deelnemers aan de aanloopbijeenkomsten zijn via zelfselectie uit de afgelopen jaar gehouden *Huiskamersessies Over Hoop* op het pad van het Gilde gekomen. Het verhaal van het boek en/of de huiskamersessies moet dus op z'n minst een beetje geresoneerd hebben in hun zielen, toch? Met die basis in gedachten ging ik de aanloopsessies in.

Zieldialoog

Zieldialoog was niet alleen de titel van die eerdere open brief in aanloop naar het Gilde; het woord Zieldialoog verwijst ook naar iets moois dat in de praktijk beoefend kan worden. Dat is in de drie aanloopbijeenkomsten gebeurd via 'het sociale oerfenomeen'. Over die zieldialogen wil ik iets meer weergeven in deze brief, omdat het een basisgereedschap van het Gilde mag zijn, wat mijn verlangens betreft. Hoe gingen we te werk met deze proefversie van het gereedschap? In tweetallen is gewerkt aan twee dingen:

- *De 'waartoe ben ik op aarde'-vraag als kennismakingsvraag, met de ander en ook altijd weer een beetje met jezelf.*
- *De zieldialoog als middel: het sociale oerfenomeen, ofwel het elementaire deeltje op sociaal (tussenmenselijk) gebied. In wezen: inslapen (voor sommigen liever: inleven, meeleven) in de ander en wakker worden in jezelf (een feest van herkenning, soms met een schok).*

Het idee achter die 'waartoe ben ik op aarde-vraag' was om in verbinding te komen met je eigen 'schalige' wereldverbeter-aandachtsfocus. Want het *mensbeeld* dat ik meeneem in het Gilde is dat a) het leven zin heeft en b) dat iedereen door middel van een bij dit leven passend eigen vraagstuk of vraagstukken zin geeft en zin *leeft*. Het leven gaat dus ergens over en dient ergens toe. En dat brengt me bij c) wat voor mij het toekomstgerichte *wereldbeeld* van het Gilde zou mogen zijn: die unieke stukjes zinleving met elkaar verbinden en zo het schalig wereldverbeteren opschalen richting 'tipping point' van een verandering van tijdperk: richting beter (ja, dromen mag in het Gilde).

Terug naar de oefening Zieldialoog: de vraag was om de zinleving bij de ander en jezelf (opnieuw) onder de aandacht te brengen door middel van het sociale oerfenomeen, gekoppeld aan een vraag met enige diepgang. De *waartoe ben ik op aarde-vraag* voldoet aan dit criterium. Wat er uit die dialogen kwam, was uiteraard persoonlijk en dat mag het voor het doel van deze brief ook blijven. Wat ik hier wel mee wil geven, zijn de bemoedigende opbrengsten op metaniveau van het bewust gebruik maken van dat oerfenomeen:

In de zieldialogen brak het ijs snel en ontstond een tussenmenselijk veld. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat die verschillende tussenmenselijke velden na deze contactuele opwarmer zich verenigden met elkaar en de rest van de middag van een 'sfeer' voorzagen. Bij de derde bijeenkomst realiseerde ik me dat het niet slim was dat ik zelf niet medeed aan deze oefening (vanwege de spelregel tweetallen...stukje zelfbedachte systeemwereld). Daarmee heb ik mezelf buiten dit speelveld gezet. Goed leerpunt. En er was ook een mooie opsteker voor het Gilde: als we de antwoorden van alle deelnemers op de *waartoe ben ik op aarde-vraag* met elkaar kunnen verbinden, dan is sprake van een hoopvol potentieel in Gilde-verband.

Verlangens

Een wezensvraag bij 'wat wil worden' is die naar het verlangen. Die stond dan ook prominent op de agenda van de aanloopbijeenkomsten. Dat leverde geanimeerde gesprekken op in alle drie de bijeenkomsten. En het was ergens in die derde bijeenkomst, juist bij het agendapunt Verlangens, dat ik me door die eerder gememoreerde vraag moest realiseren dat mijn eigen verlangen buitenspel stond. Gelukkig heb ik met deze open brief een herkansing.

Om het verlangen te expliciteren, had ik voor de aanloopbijeenkomsten een soort 'moodboard' gemaakt met daarop begrippen – een 'woordenschat', vind ik een mooier woord in dit verband - die mijn verlangen rondom het Gilde benaderen. Mijn verlangen was in die fase nogal breed georiënteerd. Uit de borden met wel 30 begrippen, was het dan ook aan de deelnemers om daarin richting en focus aan te brengen met hún verlangen. Ieder kreeg een paar stickertjes om hun voorkeuren mee aan te geven. De uitkomst van dat opgetelde geplak, was steeds aanleiding voor gesprek. Daarover dadelijk meer. Eerst maar eens het geprioriteerde moodboard van het Gilde:

Moodboard van het Gilde

Op 1: Toekomst voelen

En verder, min of meer gelijk geëindigd:

- *Bezig zijn met 'De goede' dingen/ Bijdragen aan 'beter'/'Beter' scheppen/creëren*
- *Het open bewustzijn/vrije ruimte/het lege midden*
- *Op zoek naar essenties, liefde voor wijsheid*
- *Ontmoeten/verbinden/samen doen/voedend/wisselwerking*
- *Inspireren en inspiratie opdoen*
- *Samen bekwamen/ Elkaar op-leiden > TransforMaatjes*
- *Werkplaats voor de ziel/hartgedreven*
- *Intuïtief te werk*

Het deed mij meteen al deugd dat 'toekomst voelen' breed werd gesteund. Dat is ook waar mijn grootste behoefte ligt in het doorontwikkelen van het vizier en waar mijn grootste niet-weten ligt als het over de hoe-vraag gaat. Als we er nu *samen toekomst voelen* van maken, dan zijn de andere geprioriteerde 'woordenschatjes' allemaal in zekere zin behulpzaam bij het (samen) toekomst voelen. Ik vond het dus een mooie eerste oogst van de verlangens in het Gilde.

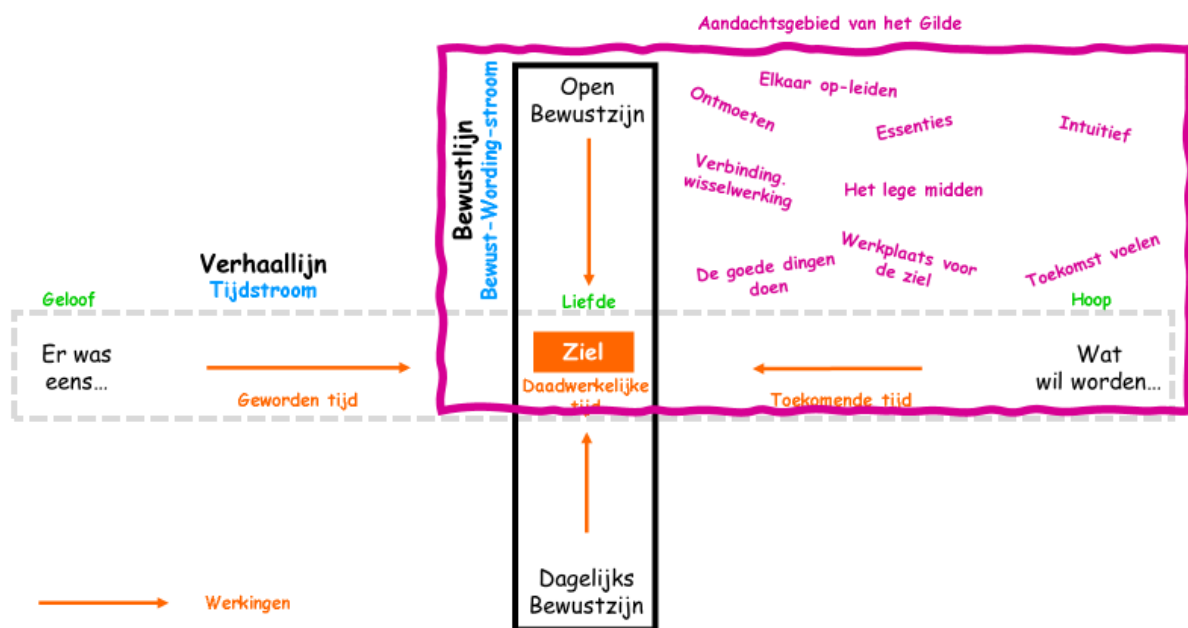
In het gesprek dat volgde na het stickeren, kwam de groep van de derde bijeenkomst tot een - naar het zich liet aanzien - vrij eensgezind verhaal. Waar draaide deze dialoog om? Om het lege midden. En daarin passen die begrippen van het moodboard eigenlijk meteen al helemaal niet, om een conclusie aan te halen die al snel werd getrokken. Een conclusie die mij nogal van mijn rode draad bracht. Na de bijeenkomst heb ik hard geprobeerd om het lege midden te pakken te krijgen, maar dat bleek een contradictio in terminis.

Het beeld van skydive kwam langs om de lege-midden-ervaring te beschrijven. De vrije val in het ongewisse, het niet-weten. Dat was voor mij te 'zweverig'. Ik ben trouwens niet tegen zweverig. Ik heb daar mijn eigen metafoor voor: de luchtballon (zie ook mijn logo onderaan deze open brief). Het idee daarbij: meebewegen op de luchtstroom, ergens boven uitstijgen, het geheel zien, de rust en stilte daarboven, daar de wijsheid tot me laten komen, dromend, starend, perspectief krijgen, het zo rustig laten gebeuren en dan ineens het licht zien. Dat is ook de manier waarop al mijn schrijfsels zijn ontstaan.

De skydive en de luchtballon hebben de lege ruimte gemeen. Een groot verschil is dat staan in de mand meer houvast biedt dan de skydive-sprong ins blaue hinein. En ik hou toch wel van een beetje houvast: in woorden, in een inspirerend verhaal (bijvoorbeeld die van Cees), in een goed gesprek, in een helder plaatje, heel vaak ook in boekenwijsheid. Ik raakte dus nog meer van mijn stuk, want dat moest het allemaal niet zijn in het Gilde, in de lege ruimte, zo werd me duidelijk. Maar wat dan wel? Gelukkig kreeg ik bij terugluistering van de opname toch wel een paar aanwijzingen voor

antwoorden. Ergens in het gesprek kwam *het open bewustzijn* langs, dat min of meer synoniem werd gebruikt met de lege ruimte en toen kreeg ik weer vat op het gesprek. Zou het dan toch een beetje gaan over wat er wel is, maar wat we nog niet weten, nog niet vast kunnen pakken met ons bewustzijn, wat in de lucht hangt, Blochiaanse hoop, vermoeden, verlangen? Het verlangen naar voeding, inspiratie, herkenning, liefde, naar positiviteit, hoorde ik allemaal later terug op de band. Naar toekomst voelen, naar universele wijsheid aftappen. En toen kon ik allemaal wel weer een beetje plaatsen: dit was voor mij allemaal de ene kant van de zaak, de *'grootse'* kant. En er is ook steeds een *schalige* kant. Want, zo kwam duidelijk naar voren, dat grootse moet in het Gilde van verlangen wel in verband gebracht worden met de dagelijkse werkelijkheid waar je in leeft en waar je mee bezig bent: met iets tastbaars dat voor verbetering vatbaar is en jou daarbij nodig heeft. 'Daar kunnen we het verschil maken'. 'Het moet wel betrekking hebben op die dagelijkse werkelijkheid en je eigen verhaal, maar over die verhalen zelf hoeft het niet perse te gaan in het Gilde'. 'Niet die verhalen uitwisselen, ook niet perse de narratieve insteek willen bedrijven in het Gilde'. Zo ontwikkelde het beeld van het Gilde zich voort.

Langzaam maar zeker, begon het me in de herkansing duidelijker te worden wat in de derde groep eensgezind tot common sense leidde. Zoals wel vaker, zat ik, luisterend naar de opname, een plaatje te schetsen bij wat het Gilde wel en niet aan het worden was. Dat was om het voor mezelf helder te krijgen, maar ik gooi het nu maar in de groep, zodat het mee kan doen aan de beeldvorming.

De paarse omlijsting laat het aandachtsgebied zien waar dit Gilde zich naar het zich laat aanzien (eerst) op wil richten, met als kernbegrip: toekomst voelen. In dat aandachtsgebied kan ik de geprioriteerde begrippen van het moodboard best samenhangend kwijt. De bewustzijn staat op de voorgrond, de verhaallijn meer op de achtergrond. Het idee dat ontstond voor het Gilde luidt ongeveer zo: het open bewustzijn exploreren en de wijsheid - liefst van universele kwaliteit - die erin opdoemt uit de richting van de toekomst, vertalen, ieder naar zijn concretere dagelijkse werkelijkheid en naar wat daarin speelt.

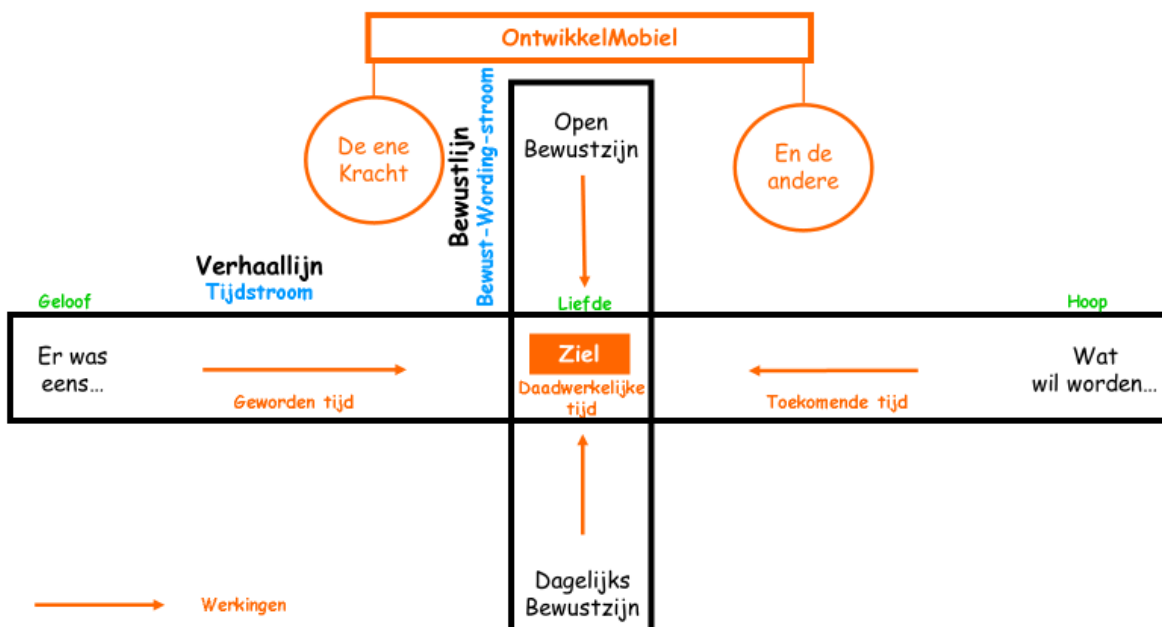
Met dit plaatje trok ik – rustig in de terugluistermodus van de opnamen van de bijeenkomsten - een soort van rode draad. En toen kwam daar in de opname van de derde bijeenkomst aan het eind dus

die vraag wat ik nou eigenlijk wilde met het Gilde. Mijn eerste snelle antwoord was dus dat ik dat allemaal in mijn voorbereidingen op de aanloopbijeenkomsten had verwerkt. Ook in het volgende onderdeel:

Intermezzo: Krachtenveldverkenning

De afgelopen zomer stond voor mij in het teken van doorontwikkeling van het vizier. Daartoe aangezet door een mooie samenloop van een tweetal opdrachten, de voorbereiding op de gilde-aanloopbijeenkomsten en een nieuw boek dat in ieder geval in gedachten al aardig vorm aan het krijgen is. Die samenloop bracht het idee van een OntwikkelMobiël. Een kort intermezzo over de OntwikkelMobiël vond ik wel passend en ook spannend in het programma van de aanloopbijeenkomsten. In twee van de drie aanloopbijeenkomsten was het intermezzo op z'n plaats en werd het bemoedigend ontvangen. In de derde bijeenkomst kwam het niet uit in de tijd en het paste ook niet na het gesprek dat in het vorige onderdeel van deze brief staat beschreven. Daarom hier even kort waar het intermezzo Krachtenveldverkenning over gaat.

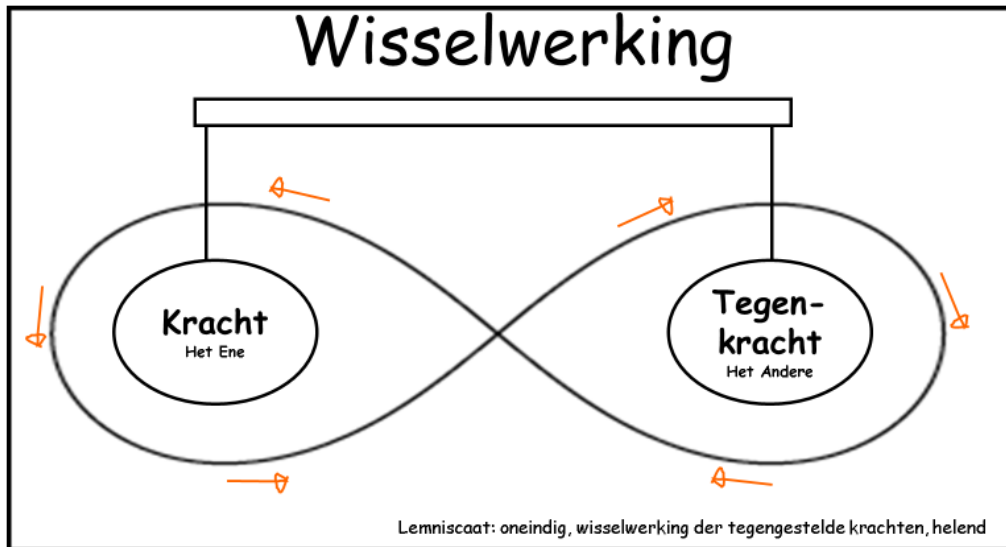
Mijn opdoemende inzicht is dat er in ieder vraagstuk dat zich meldt in het vizier, krachtenparen spelen die samen een krachtenveld veroorzaken. In dat krachtenveld is vaak één krachtenpaar het meest bepalend, zo is mijn (vooronder-)stelling. Omdat dat krachtenpaar in onbalans is, dient het vraagstuk zich aan. Inzicht in dat krachtenpaar is – naast mijn idee dat de onbalans in het krachtenpaar de veroorzaker van het vraagstuk is – ook wezenlijk voor het inzicht *hoe* een wending (bij voorkeur ten goede) is te bewerkstelligen: door met de balans te spelen. Die krachten ontwikkelen dus het vraagstuk en kunnen het wellicht ook doorontwikkelen richting beter. Dat krachtenpaar hangt aan de OntwikkelMobiël die boven het vizier hangt, ergens in het open bewustzijn. Zo ongeveer:

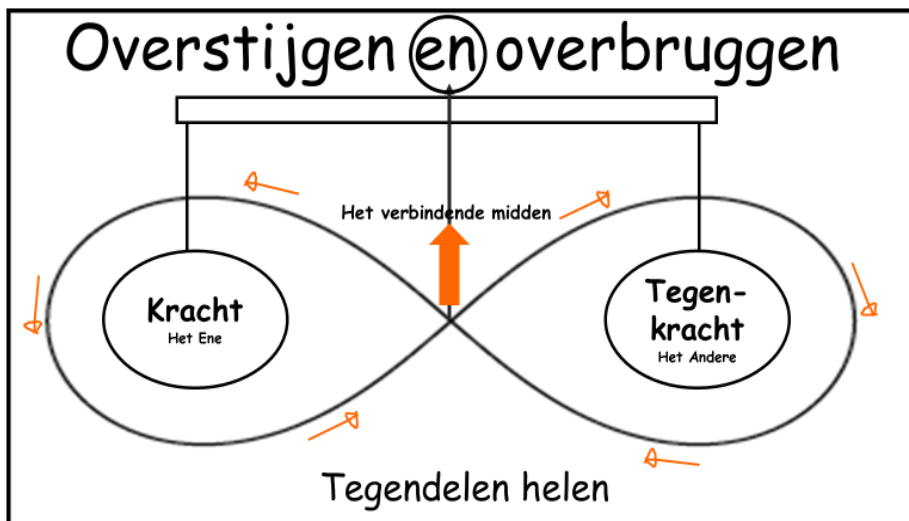
De kunst is, om te beginnen, om dat krachtenpaar van ‘patsende krachten’ te herkennen: in het tijdsgewricht, in een vraagstuk, in ieders eigen levensverhaal, in....welk vraagstuk je ook maar in het vizier hebt. Mijn stelling is dat een vraagstuk in het bewustzijn opdoemt doordat een als minder

prettig ervaren kracht, zich kenbaar maakt: wanhoop, angst, boosheid, egoïsme, chaos, depressiviteit,

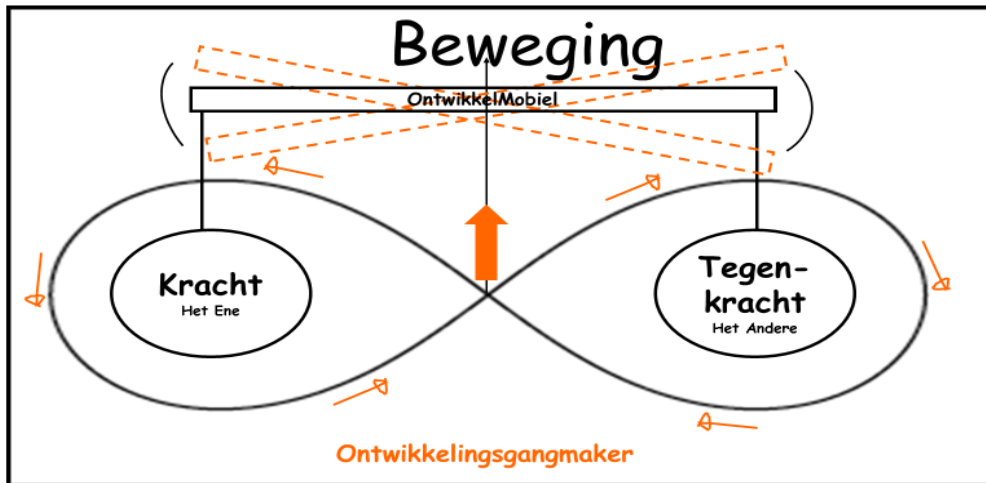
De volgende uitdaging is dan om het krachtenpaar en zijn werking en wisselwerking verder te verkennen. Dat kan door te 'lemniscaten', een werkwoord en dialooghandvat, met een inzichtbiedende, helende en verbindende werking:

En waar de OntwikkelMobiël vervolgens graag toe uitnodigt, is 'beter balanceren'. 'Beter' is hier niet een achteloos woordje, maar direct verbonden met het beter uit schalig wereldverbeteren. Vanuit het lemniscaten, kun je op een (hoogte)punt komen waar de krachten zichzelf gaan overstijgen en overbruggen:

Vervolgens kan door dat doorlopen van het proces met de OntwikkelMobiël, de zaak in beweging komen. De zaak hier de bewustzijn, die met de verkregen inzichten in de werking van de krachten, op haar beurt de verhaallijn ook daadwerkelijk in beweging kan zetten. Zo wordt de OntwikkelMobiël tot 'ontwikkelingsgangmaker':

Met deze ‘eenvoudige’ OntwikkelMobiël (ja, ik weet ook dat de werkelijkheid ingewikkelder is dan de plaatjes veronderstellen) heb ik voor mezelf weer een stap verder gezet in het toepasbaar maken van wat als een belangrijk inzicht tot mij spreekt in Cees’ verhaal. Dat is de polaire werking van ‘tegendelende’ krachten. Hoewel de presentatie in de derde groep niet aan de orde kwam, ging het in het gesprek over het verlangen rondom het Gilde wel een paar keer over de werking van tegendelende krachten: het dagelijks en open bewustzijn, concrete vraagstukken en universele wijsheid, chaos en harmonie, autonomie en verbinding. Krachten die kunnen spelen in het open, verbindende, lege midden dat als het aandachtsgebied van het Gilde boven kwam drijven uit het gesprek op die zonnige vrijdagmiddag laat in september.

Mijn idee, en ook mijn ervaring, is dat ik ‘iets’ nodig heb om het lege midden te kunnen laten spreken, ervaren: door er iets ‘tastbaars’ tegen aan te leggen. En vervolgens rustig afwachten en aftasten wat het teweegbrengt, welke inzichten het ontvouwt, welke dynamiek het kenbaar maakt. Zoiets ‘tastbaars’ kunnen in ieder geval de verhalen van Cees zijn. Dat werd breder herkend, tekende ik op uit de opname:

‘Cees creëert een veld met zijn persoonlijkheid en zijn verhaal. Daarbinnen leer je toekomst voelen en kunnen inzichten zich aandienen.

‘Hij weet de ontwikkeling in een breder perspectief te trekken en te duiden. Dat creëert ook een veld’.

‘Hij pakt de werkelijkheid op een andere manier – een manier waarop ik ‘em niet kan pakken - maar waarna ik de werkelijkheid vervolgens wel helderder kan zien. Hij duidt de leegte eigenlijk’.

Met een van die tussenversies van deze brief kwam ik half oktober bij Cees om de bijeenkomst van 8 november voor te gaan bereiden. Toen viel er iets belangrijks op z’n plaats: Toekomst voelen is niet los te koop. Een van de cruxen van de narratieve methode is dat draait om zich helende tegendelen die in wisselwerking op verhaal komen.

Ik tekende het aandachtsgebied van het Gilde in wording rechtsboven in het plaatje. Ik herken ook onmiddellijk dat rechtsboven ook mijn grote ontwikkelverlangen ligt en de grote blinde vlek in de doorontwikkeling van het vizier en de narratieve methode. Maar voor die doorontwikkeling is juist

de verhaallijn onontbeerlijk, net als de bewustlijn trouwens. Ze dragen beide sterk en in samenhang bij.

Zoals Cees het zei die middag: Toekomst voelen kan niet zonder Verleden verwerken. Met eerbied voor de verworvenheden en verdorvenheden. De cruciale momenten in de geworden tijd van het verhaal hebben vormend gewerkt op het verhaal, maar niet minder belangrijk zijn de schaduwwerkingen in ieder van de deelnemers aan het verhaal. Soms hebben die het bewustzijn al bereikt, maar vaker leven ze ondergedoken in het dagelijks bewustzijn. Voor het *aandachtsgebied* rechtsboven is dus het *zoekgebied* het hele vizier.

Over vorm en organisatie van het Gilde

Over de vorm en organisatie van het Gilde zijn her en der opmerkingen gemaakt in de aanloopbijeenkomsten. Die heb ik wel op een rijtje gezet maar niet verwerkt in deze brief. Dat was ook het nadrukkelijke advies aan het eind van de derde aanloopbijeenkomst: 'Laat alles maar eens bezinken wat gezegd is en laat 8 november over dat bezinksel gaan. De vorm volgt daar wel uit'.

Mijn verlangen en bijdrage aan het Gilde

In mijn Gilde van verlangen gaat het ergens over: over vraagstukken die spelen in onze omgeving, in onze tijd, in onze samenleving, vraagstukken die ons aan het hart gaan, vraagstukken met verbeterpotentie. Het gaat in mijn favoriete Gilde over het *hoe* van het schalig wereldverbeteren en daar wijzer in worden. De narratieve methode en daadwerkelijk idealisme (waarover meer in hfd 8 Over Hoop) zijn voor mij belangrijke leidraden om verder in de praktijk te beproeven. In mijn Gilde van verlangen zitten de vragen 'verbetert dit de wereld' en '*hoe* verbetert dit de wereld' steeds expliciet aan tafel.

Naast een vraagstuk – waarmee het ergens over gaat – is bewustzijnsontwikkeling een belangrijk handvat voor schalige wereldverbeteraars. Daar zou ik dan ook graag bewust mee willen werken. Zoals gezegd zijn Cees' verhalen voor mij een van mijn favoriete middelen om de geest mee open te zetten. Ik hoop dan ook van harte dat hij nog lang wil/kan bijdragen aan het geestesgoed van het Gilde. Ik werd gesterkt in die wens toen ik – midden in een stevige knoop in de rode draad tijdens het schrijfproces van deze brief – het verhaal tot me nam dat Cees had gecomponeerd voor een gemeente. Daarin verwoordde hij zijn idee *hoe* tot een renaissance van de menselijke waardigheid te komen. Dat abstracte idee waar je het niet mee oneens kunt zijn (toch?), had hij levenspraktijkgericht vertaald. De renaissance van de menselijke waardigheid is een van de twee 'haakjes' van zijn verhaal voor de toekomstige tijd (hfd 7 Over Hoop), het andere haakje is herovering van de leefwereld. Voor mij kan het in het Gilde van verlangen niet vaak genoeg gaan over die twee onderwerpen. En over Toekomst voelen: dat verlangen werd breed gedeeld in de aanloopbijeenkomsten.

Een Gilde is van oudsher een vakvereniging die over het belangenbehartigen en het opleiden tot een metier gaat. Ons Gilde mag van mij gericht zijn op het algemeen belang (want waar vindt dat nog onderdak?) en elkaar op-leiden – als TransforMaatjes - in het vak*mens*schap. Dat woord is niet bedoeld om het vak*mans*schap te 'genderneutraliseren' - sterker nog: ik zou graag in het Gilde een OntwikkelMobiel opzetten met masculien en feminien als krachtenpaar - maar om het belangrijkste gereedschap te benadrukken: mensen. Het ontwikkelen van gereedschap zou voor mij een mooi doel van het Gilde zijn. Naast mens(heids)ontwikkeling, ook inzichten, vaardigheden, handigheden en

overdaagbaarheden. Wereldverbeteren is een werkwoord en dat wil ik handen en voeten geven en heel graag samen met andere Gilde-gangers.

Ik wil mijn energie ook graag steken in het doorontwikkelen en verduurzamer van de inzichten die we opdoen en vorderingen die we maken. Bijvoorbeeld via open brieven en ik kan ook niet uitsluiten dat de Gilde-ontwikkelingen mijn volgende boek zullen beïnvloeden. Ik wil ook best voorlopig het 'regelrichtje' van het Gilde zijn als het gaat om de *praktische* voorbereidingen van bijeenkomsten (zorgen dat ze plaatsvinden). Meer *inhoudelijke* voorbereiding en voortgang zie ik als een gedeelde verantwoordelijkheid. We kunnen 'het ook gewoon laten gebeuren', zoals een paar keer is gezegd in de aanloopbijeenkomsten. Dat zou voor mij persoonlijk nogal een experiment zijn, maar doe eens gek!

Ik ben benieuwd naar jullie Gilde van verlangen.

Tot 8 november!

Met hoopvolle groet,

Anne

